

Sultan Abdülaziz Han'ın 29 Mayıs 1862 tarihli İrade-i Seniyyesi

‘Atûfetlü Efendim Hazretleri,

Sâye-i muvaffakiyet-vâye-i hazret-i şâhânedede teşebbüs olunmuş olan ıslâhât-ı mâliyenin esâsı müşkilât-ı hâliyenin esbâb-ı indifâ‘ını bulmakla berâber idâre-i âtiyeyi te'mîn için muvâzene usûlünün bir sûret-i sahîha ve kavîyyeye rabtı yani masârifât-ı devletin vâridât-ı hâsılaya göre ta'yîni ile îrâddan ziyâde masraf idilmemesi için her bir me'mûr dâ'iresine tahsîs olunan masrafın haddini geçmeyerek sene âhîrinde muvâzenesine göre masrafı hesabını virmesi ve îrâd tarafında dahi Hazine-i devlete gelen vâridâtın mecârîsinde telef olmayarak doğruca getirülmesi kaidelerinden ibâret olub bu dahi her devletde olduğu gibi umûr-ı hesâbiyenin bir Mahkeme-i Kübrâ-yı Tedkîk'e havâlesiyle hâsıl olacağına ve Divan-ı ‘Âlî-i Muhasebe nâmıyla bir meclis teşkîli tahattur olunarak bunun nizâmı lâyihası derdest-i tanzîm ve takdim olub fakat esâsı makrûn-ı emir ve îrâ- de-i seniyye-i hazret-i padişâhî buyurulduğu halde şimdiden re'îsinin nasbıyla kavâ'im-i nakdiyenin tedâvülden alınması ve düyûn-ı müteferrikanın tedkîkiyle tesviyesi komisyonları dahi ana havâle olunarak bu işler bitdikde zikr olunan Divan a'zâsının ta'yîniyle nizâmı mücebince işine başlattırılması her halde fevâid-i maddiye ve ma'neviyeyi hâsıl ideceğine binâen bu riyâsete bir münâsib zat düşünülerek Evkâf-ı Hümayûn Nâzırı ‘Atûfetlü Ahmed Vefîk Efendi Hazretleri derkâr olan dirâyet ve ma'lûmâtından başka gayet ‘iffet ve istikâmet ashâbından olmasıyla Meclis-i Vükelâ a'zâsından olmak ve Def- ter-i Teşrifât'da Mâliye Nezâreti'nin altında bulunmak üzere Divan-ı Muhâsebe Riyâ- seti'nin müşârûnileyhe tevcîhi ve bu halde açılacak olan Evkaf Nezâreti'ne dahi oraca teşebbüs olunmuş olan ıslâhat ve hüsn-i idâresinin devamı için müstakim ve affif bir zatın ta'yîni lâzım olduğuna ve Sadâret Müsteşârı ‘Atûfetlü Hakkı Bey Efendi Hazretleri sıfât- ı matlûbeyi cami' olacağından müşârûnileyhin dahi nezâret-i mezkûreye ta'yîni ile açılacak müsteşarlık hizmetinin dahi haysiyyet ve dirâyet-i müsellemesi iktizâsınca Mâliye Nâzırı ‘Atûfetlü Mümtaz Efendi Hazretlerine ve Mâliye Nezâret-i Celîlesinin dahi umûr-ı mâliye ve ahvâl-i hazâine derkâr olan ma'lûmâtı cihetiyle rütbesinin bâlâya terfi'yle Mâliye Müsteşarı Sa'âdetlü Mecid Efendi Hazretlerine tevcîhi ve müsteşarlık ma'âş ı otuz beşbin ve Mâliye Nezâreti ma'âş ı elli bin ve Evkâf Nezâreti kırk bin gurusu ise de bu üç memuriyet bir derecede

bulduğundan her birine kırkar bin guruş virile- rek hâsıl olacak beş bin guruş ve tasarruf üzerine Divan-ı Muhasebenin umûm masârifi için yapılacak tahsîsât-ı cedîdeden yirmi beş bin guruş ‘ilâvesiyle Ahmed Vefik Efendi Hazretlerinin me'mûriyet-i cedîdesi için otuz bin guruş ma‘âş tahsîsi münâsib gibi vâ- rid-i hâtır-ı acz mezâhir olmuş ise de, yine her ne vechle emr ü fermân-ı hakâ'ik-beyân-ı hazret-i şehinşâhî şeref-sudûr ve sünûh buyrulur ise mantûk-ı celîli infâz olunacağı beyanıyla tezkire-i senâverî terkîmine ibtidâr olundu efendim.

Fî Selh-i Zilka'de 1278/29 Mayıs 1862”

Ma‘rûz-ı Çâker-i Kemîneleridir ki.

Hâme-i zîb olan iş bu tezkire-i sâmiye-i sadâret-penâhîleri manzûr-ı Şevket- Mevfûr-ı Cenâb-ı Padişâhî buyurulmuş ve istîzân-ı sâmi-i asafâneleri vechile Mec- lis-i Vükelâ a‘zâsından olmak ve Defter-i Teşrîfât'da Mâliye Nezâretinin altında bulunmak üzere Divan-ı Muhasebe Riyâseti'nin müşârünileyh Ahmed Vefik Efendi'ye tevcîhi ve Evkâf Nezâretine müşârünileyh Hakkı Bey Efendi'nin ta'yîni ile müsteşarlık hizmetinin müşârünileyh Mümtaz Efendi'ye ve Mâliye Nezâreti'nin rütbesinin bâlâya terfi'yle müşârünileyh Mecid Efendi'ye tevcîhi ve ma‘âş husûsunun dahi ber vech-i muharrer tesviye-i îcâbı müte‘allık ve şeref-sudûr buyrulan emr ü fermân-ı hümâyûn-ı hazret-i mülûkâne muktezâ-yı münîfinden bulunmuş olmakla ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehül-emrindir.

Fî Selh-i Zilka'de 1278/29 Mayıs 1862. **BOA, İ.DH**, Nu. 33173.

عهده انتم عهده
 سید مؤمنان حضرت شاهانده تبار اولاد اصلاحات مالکیت اسباب مکتوبات مالکیت اسباب انصاف بر ابراهیم بی بی نامه عهده اولاد اصلاحات مالکیت
 وقایع وظیفه بین مصارف دولت و دارالخلافه کورده تعیین اید ابراهیم زبیر و یاقوت عهده ابراهیم عهده اولاد اصلاحات مالکیت اسباب مکتوبات مالکیت
 سوزنه کورده مصروف حسابی درین ابراهیم و یاقوت عهده اولاد اصلاحات مالکیت اسباب مکتوبات مالکیت اسباب انصاف بر ابراهیم بی بی نامه عهده اولاد اصلاحات مالکیت
 اولادین کی امور حسابی بکل کرایه وقت عهده حسابی درین ابراهیم و یاقوت عهده اولاد اصلاحات مالکیت اسباب مکتوبات مالکیت اسباب انصاف بر ابراهیم بی بی نامه عهده اولاد اصلاحات مالکیت
 فقط اسباب مقروضه ابراهیم و یاقوت عهده اولاد اصلاحات مالکیت اسباب مکتوبات مالکیت اسباب انصاف بر ابراهیم بی بی نامه عهده اولاد اصلاحات مالکیت
 اگه حواله اولاد در بر این عهده اولاد اصلاحات مالکیت اسباب مکتوبات مالکیت اسباب انصاف بر ابراهیم بی بی نامه عهده اولاد اصلاحات مالکیت
 درین اوقات اولاد در بر این عهده اولاد اصلاحات مالکیت اسباب مکتوبات مالکیت اسباب انصاف بر ابراهیم بی بی نامه عهده اولاد اصلاحات مالکیت
 در وقت سرکاره مالکیت اولاد در بر این عهده اولاد اصلاحات مالکیت اسباب مکتوبات مالکیت اسباب انصاف بر ابراهیم بی بی نامه عهده اولاد اصلاحات مالکیت
 اصلاحات رسیده اولاد در بر این عهده اولاد اصلاحات مالکیت اسباب مکتوبات مالکیت اسباب انصاف بر ابراهیم بی بی نامه عهده اولاد اصلاحات مالکیت
 ست راجعت در وقت سرکاره مالکیت اولاد در بر این عهده اولاد اصلاحات مالکیت اسباب مکتوبات مالکیت اسباب انصاف بر ابراهیم بی بی نامه عهده اولاد اصلاحات مالکیت
 امور مالکیت اولاد در بر این عهده اولاد اصلاحات مالکیت اسباب مکتوبات مالکیت اسباب انصاف بر ابراهیم بی بی نامه عهده اولاد اصلاحات مالکیت
 مسکن اعلی مالکیت اولاد در بر این عهده اولاد اصلاحات مالکیت اسباب مکتوبات مالکیت اسباب انصاف بر ابراهیم بی بی نامه عهده اولاد اصلاحات مالکیت
 اولاد در بر این عهده اولاد اصلاحات مالکیت اسباب مکتوبات مالکیت اسباب انصاف بر ابراهیم بی بی نامه عهده اولاد اصلاحات مالکیت
 عهده اولاد در بر این عهده اولاد اصلاحات مالکیت اسباب مکتوبات مالکیت اسباب انصاف بر ابراهیم بی بی نامه عهده اولاد اصلاحات مالکیت
 انظار اولاد در بر این عهده اولاد اصلاحات مالکیت اسباب مکتوبات مالکیت اسباب انصاف بر ابراهیم بی بی نامه عهده اولاد اصلاحات مالکیت

